

# מתוק מדבש

כניסת השבת – 16.14  
יציאת השבת – 17.25  
רבנו תם (גז דקות זמניות) - 17.45  
(אופק חדרה)

שנה תשיעית - גיליון 342  
פרשת ויגש תשפ"ג

יום שישי בשעה 15.14 שיעור 'בואי כלה'  
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)  
ביום שבת קודש 14.30 דרשה ושיעור  
מנחה בשעה 15.30  
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה  
פרוכים הפא"ס פש"ה

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י  
**הרב ברוך בוקרה שליט"א**  
פסתי הכנסת 'פית יוסף' ו'אפסת אחים' אפסת אולגה  
ייתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

## ויגש אליו יהודה... ואל יחר אפך בעבדך... (מד', יח')

רש"י: ואל יחר אפך - מכאן אתה למד שדבר אליו קשות ויש לשאול: למה יהודה מערער על החלטת המשנה למלך? והרי יהודה בעצמו אמר 'הננו עבדים לאדוני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו'? מסביר ה'אלשיך' הקדוש זיע"א: יהודה היה בטוח כי כל הצער שהם עוברים זה בעוון מכירת יוסף, ולכן קיבל עליו את הדין, אבל כאשר הוא שומע את המשנה למלך פוסק 'אשר ימצא אתו יהיה לי עבד ואתם עלו לשלום אל אביכם' הוא עומד תמה... והרי בנימין לא היה במכירת יוסף? אז מדובר בעלילה ואם כך, אנו מוכנים למלחמה. הגאון רבי יהונתן אייבשיץ הסביר באופן דומה: יהודה היה בטוח כי מדובר בתחילת שעבוד מצרים, וכפי שנאמר לאברהם אבינו 'ידוע תדע כי גר יהיה זרעך... ועבדום ועינו אותם'... ולכן אמר 'הננו עבדים'... אבל כאשר ראה שהמשנה למלך רוצה לקחת רק את בנימין לעבד הוא מבין שזו עלילה, ולכן הוא מוכן לצאת למלחמה. **מתוק מדבש!**

## והיה כראותו כי אין הנער ומת... (מד', לא')

רש"י: נמת - אביו מצרתו... מסופר על יהודי שהגיע לרבי מקוצק זיע"א ותינה בפניו את צרתו, על כך שהוא חי לעת זקנתו בדוחק נורא ובמחסור, אך הצער הגדול שלו הוא על כך שיש לו בנים עשירים שאינם מתייחסים אליו כלל. אמר לו הרבי: דע לך ש'אין חדש תחת השמש' וכמו שראינו בפרשת השבוע: יהודה אומר ליוסף שאם הם יחזרו ללא בנימין עלול אביו למות מצער. ויש לשאול: הרי לבנימין באותו פרק היו עשרה ילדים, ומדוע יהודה לא טוען שבניו של בנימין עלולים למות מצער? אמר הרבי: מכאן משמע שאין הבנים מצטערים בצרת אביהם כמו שהאב מצטער בצרות בניו. **מתוק מדבש!**

ומדוע באמת זה כך? מסביר רבי מאיר חיאל מאוסטרובצא זיע"א: אדם הראשון הוריש לכל בני האדם את תכונות הנפש שהיו בו, אבל מכיוון שלאדם הראשון לא היו הורים אזי לא היה בו נטיה טבעית לכבד הורים. מצד שני, כיוון שילדים היו לו, לכן הייתה בו תכונה טבעית לדאוג להם בצרתם, וזו הסיבה שהתורה מצווה אותנו 'כבד את אביך ואת אמך' כי אם זו הייתה נטייה טבעית לא היה צורך בציווי כלל. **מתוק מדבש!**

## ועתה אל תיעצבו... (מה', ה')

העצבות היא מגונה לפני ה' יתברך והיא נועלת שערי שמים רח"ל. ומסופר כי רבי שלמה מקארלין זיע"א היה אומר 'נוח לי לדבר עם בעל תאוה מגושם מאשר עם בעל מרה שחורה'. **מתוק מדבש!**

## ויפול על צוארי בנימין אחיו ויבך (מה', יד')

רש"י: על שני מקדשות שעתידין להיות בחלקו של בנימין וסופן להיחרב. מדוע היה עליהם לבכות על צרה עתידית? מסביר רבי יחזקאל מקאזמיר זיע"א: לאחר שיוסף התוודע לאחיו הם הבינו עד כמה הרסנית ונוראה היא שנאת חנם. ולכן הם בכו כי ראו ברוח קודשם ששנאת חנם תגרום גם בעתיד לחורבן בית המקדש. ובכך ביאר הרב את מאמר חז"ל שאמרו 'כל המשמח חתן וכלה כאילו בנה אחת מחורבות ירושלים'. ולכאורה מה הקשר בין שמחת חתן וכלה לבניין חורבות ירושלים? ויש לומר, כי כאשר יהודי מגיע לשמחת חתן וכלה הוא שמח בשמחת חברו כאילו זו שמחתו שלו, וזוהי למעשה אהבת חנם, ובכך הוא תורם את חלקו בבניין חורבות ירושלים שתבנה בזכות אהבת חנם. ואולי זו הסיבה שפרשת 'ויגש' נקראת בשבת שלפני 'עשרה בטבת' שהיא הראשונה מארבע הצומות זכר לחורבן, כדי לעורר אותנו להתחזק באהבת חנם שתביא לבניין בית המקדש במהרה בימינו, אמן! **מתוק מדבש!**

## ויפגשנו את אבינו ויבכו (ברא', כג')

פ"ט הפחירות האחרונות לכנסת נכנסה בחורה סכרדי"ה  
להצביע בסמינר וולף שבגני הרק.  
פס"ט ההצבעה היא הודיעה 'אני לא יוצאת מהמקום'  
'מה קרה?' 'לא אתה והיא צנתה':  
'אני נצטאת בסמינר אשכנזי אני אצא?'...  
\*\*\*\*\*

## ויגידו לו לאמר עוד יוסף חי וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים ויפג ליבו כי לא האמין להם. וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דיבר אליהם ותחי רוח יעקב אביהם

מדוע בתחילה יעקב לא מאמין להם ולבסוף כן? מתרץ נפלא הרב שר-שלום מבעלזא זיע"א: כשיוסף מתגלה לאחיו הוא אומר להם: 'ועתה לא אתם שלחתם אותי הנה כי הא-לוקים, וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומושל בכל ארץ מצרים' ויש לדייק: לכאורה היה לו לומר 'ולמושל' כמו שאמר 'וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו? אלא כוונת יוסף הייתה שהא-לוקים ששם אותי לאב לפרעה ולאדון בביתו והוא (הקב"ה) 'המושל בכל ארץ מצרים'.

כאשר האחים מגיעים ליעקב הם אומרים לו את מה שהם הבינו מדברי יוסף - 'עוד יוסף חי וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים'. ועל זה נאמר 'ויפג ליבו כי לא האמין להם'. כי כך לא מדבר בנו יוסף.

ואילו לאחר מכן נאמר 'וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דיבר אליהם' דהיינו בצורה המדויקת כפי שיוסף דיבר: 'וישימני (הא-לוקים) לאב לפרעה ולאדון (עם למד) בכל ביתו'

ומושל (בלי למד) בכל ארץ מצרים' מיד הבין יעקב את כוונת דברי יוסף שהקב"ה הוא 'המושל בכל ארץ מצרים' ומיד 'ותחי רוח יעקב אביהם'. **מתוק לעצמך!**

תירוץ נפלא נוסף ראיתי בספר 'גדיל תורה' והוא יובן ע"פ סיפור: הרה"ק האוהב ישראל מאפטא זיע"א היה נוסע מידי פעם לעיירות שונות לחזקם, ובכל מקום אליו היה מגיע היו יוצאים לקבל את פניו בני המקום ומכבדים אותו בכבוד מלכים.

פעם אחת פנה הרב לבנו רבי יצחק מאיר מזינקוב אשר התלווה אליו ושאל 'מדוע הם חולקים לי כבוד בשעה שאיני ראוי כלל לכבוד הזה? אמר לו בנו 'אבא, תנוח דעתך... כל האנשים הללו נאספו לכבודי והצדיק נרגע. לאחר זמן מה פנה הצדיק ושאל את בנו 'בני, עדיין קשה לי ומה ראו האנשים הללו לחלוק לך כבוד?'

ענה לו הבן 'מה השאלה? זה מפני שאני הבן שלך... יוסף מבקש מהאחים 'והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים'. בכך הוא מתכוון לומר שכל כבודי במצרים הוא בזכות אבי יעקב - 'והגדתם לאבי - את כל כבודי'.

האחים הסבירו ליעקב לפי מה שהם הבינו שיוסף אומר שהוא זכה לכבוד גדול במצרים. ולכן אומר יעקב לעצמו 'כך לא מדבר יוסף שלי'. אבל לאחר שהם אמרו את דברי יוסף כלשונם מבין יעקב את כוונת יוסף האמתית ומיד 'ותחי רוח יעקב אביהם' **מתוק לעצמך!**

**רציון וסיפור - הקב"ה דיבר איתי...**

**והנה עינכם רואות ועיני אחי בנימין כי פי המדבר אליכם** (בר', מה) **רש"י** - ועיני אחי בנימין - הושה את כולם יחד לומר שכשם שאין לי שנאה על בנימין אחי, שהרי לא היה במכירתו, כך אין בלבי שנאה עליכם

בזוהר הקדוש מובא סיפור מופלא (פרשת מקץ ר"א ע"ב): 'רבי אבא היה יושב על שער הכניסה של לוד. ראה איש אחד שהיה בא, וישב על בליטה בצד הדר, והיה ע"פ מן הדרך, וישב וישן שם. בניתיים ראה נחש אחד שהיה בא אליו. יצא קוסטפא דגורדנא (מין שרץ) והרג את הנחש. כשהתעורר אותו האיש, ראה את אותו הנחש כנגדו שהיה מת. הזדקף אותו האיש, ונפלה אותה הבליטה לעמק שתחתיה ונצול.

בא אליו רבי אבא, אמר לו, אמר לי מה מעשיך, שהרי הקדוש ברוך הוא רחיש לך שני הנסים הללו שאינם לחנם? אמר לו אותו האיש, כל ימי לא שלם לי איש רע בעולם שלא התפיסתי עמו ומחלתי לו.

ועוד, אם לא זכרתי להתפיס עמו, לא עליתי על מטתי עד שמחלתי לו ולכל אותם שצערו אותי, ולא חששתי כל היום לאותו הרע ששלם לי, ולא די לי זה, אלא שמאותו היום והלאה השתדלתי לעשות עמך טוב.

בכה רבי אבא ואמר, מעשיו של זה הם יותר מיוסף, שיוסף היו אחיו ודאי, והיה לו לרחם עליהם, אבל מה שזה עשה - יותר מיוסף, (שכן הוא היה מתפייס עם אנשים שזרים לו) נאה הוא שהקדוש ברוך הוא ירחיש לו נס על נס.

**מתוק לעצמך!**

ובעניין 'השגחה פרטית' להלן סיפור מדהים שנכתב ע"י בעל המעשה (ע"פ גיליון 'טיב הקהלה' פורסם ב'דרשו'):

אני עומד בטרמפיאדה עם חבר ואנו משוחחים בעניין השגחת ה' על עולמו ועל החילוק בין השגחתו על הכלל והשגחתו על הפרט, ועד כמה מגעת ההשגחה הפרטית המיוחדת על כל נברא ונברא.

תוך כדי השיחה עוצר לנו טרמפ, אדם חרדי נחמד בעל זקן מעטיר היורד על פי מידותיו. שאלתי לשמו והוא השיב: 'קוראים לי גל, והשבת הבאה היא יום הולדתי!!!' אמרתי לו בחיך: 'השבת בפרשת 'ויצא' נולדו אחד עשר ילדים של יעקב אבינו, ואתה אומר לי שיש עוד לידה בפרשה?!... הוא חיך ואמר שבפרשה הזו הוא נולד לא באופן פיזי כי אם מהצד הרוחני. 'הקב"ה דיבר איתי והחזיר אותי בתשובה שלימה, שזו לידה בפני עצמה'

'למה אתה מתכוון?' שאלתי בסקרנות והוא פתח וסיפר את הסיפור המרגש הבא:

'יום אחד ישבתי עם חבר 'בבית המרזח' (פאב) ולגמנו כמה כוסיות משקה. לפתע אמרתי לחברי: 'אני מרגיש שבא לי לשמור שבת!!!' אני חילוני לחלוטין וכן חברי. חברי אמר לי שגם הוא ישמור איתי שבת. אבל איך שומרים שבת לא היה לנו מושג.

חשבנו יחד איך שומרים שבת, אחרי חשיבה מרובה הסקנו שנלך לבית הכנסת בשבת בבוקר ובכך נשמור את השבת!!! זה היה עולם המושגים שלי אז באותה תקופה. נכנסנו בשבת בבוקר לבית הכנסת, הרב קיבל אותנו במאור פנים והעלה אותי לתורה לעליה של שביעי. לא ידעתי מה עושים אבל הרב עזר לי.

באמצע הקריאה קיבלתי את 'הקריאה' מאת ה' יתברך, כאמור, שמי 'גל', ובעליית שביעי יש שבע פעמים את המילה 'גל' כד: 1. ויקחו אבנים ויעשו גל 2. ויאכלו שם על הגל 3. ויאמר לבן הגל הזה עד 4. הנה הגל הזה 5. עד הגל הזה 6. לאאעבר אליך אתה הגל הזה 7. לאתעבר אלי את הגל. וזה חוץ מעוד פעמיים שכתוב 'גל עד'.

התרגשתי בצורה לא רגילה. תבין, אדם חילוני לגמרי, שאין לו מושג מה זה שבת ואיך שומרים, ומגיע לבית הכנסת, מקבל עליה וכל הזמן שומע 'גל', ושוב 'גל' ועוד פעם 'גל'... התרגשתי לגמרי ומאז לא עזבתי והתחלתי לבוא לשיעורים והנה היום אני חרדי לחלוטין! וכי יש לך השגחה יותר מזו?! בקיצור, בפרשה הזו נולדתי מחדש!

כך סיים היהודי המתוק הזה את סיפורו המרגש. מיד כשסיים את סיפורו, הגענו ליעדנו וירדנו מהרכב נרגשים מההשגחה האלוקית, שבעוד אנו משוחחים בנושא השגחה הפרטית, אנו מקבלים תשובה ברורה וחדה הממחישה לנו עד היכן מגעת ההשגחה הפרטית של ה' על ברואיו, באופן פרטני ממש!

אחים יקרים! כל מי שיתבונן היטב במאורעות העוברים עליו בטוח שיבחין בגילויי ההשגחה האלוקית ומה שנשאר לנו זה רק להתבונן, להתלהב ופשוט...

**שבת שלום ומבורך!**

**שבת שלום ומבורך!**

לע"נ: אבי מזרי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל  
מז"ר חמי ר' עמרם בן רחל ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל / יהודית בת אסתר ז"ל  
תמר בת מוזל ז"ל / מימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל  
רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

**להצלחת:** דקל מלכה - להצלחה / אורי ישראל - רפוש'  
סוזן בת ימנה - רפוש' / אהרון בן מסעודה - רפוש'  
דוריאן הודיה בת נעמי ונועם חן בת שולה - רפואה שלימה